

Bělohradské listy

Časopis Bělohradu a okolí



Vydáno 25. 5. 2007 • Ročník VII • Cena 14,- Kč

3 / 2007





V zámeckém parku



Pomlázka



V Hůře



Pálení
čarodějnic



Májový koncert



Pod Vřesníkem

Jaro objektivem Bělohradských listů



Foto: Jaroslav Voves, Pavel Janák,
Ladislav Stuchlík, Václav Lejdar

**BĚLOHRADSKÉ
LISTY 3/2007**

Časopis Bělohradu a okolí

- 2 **OBJEKTIVEM
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ**
- 3 **FEJETON (JIŘÍ SEHNAL)**
- 4 **ZEPTALI JSME SE ZA VÁS**
- 5 **STAROSTA ODPOVÍDÁ**
- 6 **STAROSTA BĚLOHRADU
A ZEMSKÝ POSLANEC
VÁCLAV MUNZAR
(PAVEL ŠUBR)**
- 7 **240. VÝROČÍ OSADY VLKANOV
(VÁCLAV HLAVATÝ)**
- 8-9 **BĚLOHRADSKÉ HÁJENKY -
LACINOVA HÁJENKA NEBOLI
STARÁ HÁJENKA
(EDUARD ČELIŠ)**
- 10-11 **REGULACE JAVORKY OD MEZIHOŘÍ
PO PROSTŘEDNÍ NOVOU VES
(LADISLAV STUHLÍK)**
- 12-13 **PREZIDENT REPUBLIKY NAVŠTÍVIL
LÁZNĚ BĚLOHRAD**
- 14-15 **HISTORIE BĚLOHRADSKÉHO
SOKOLA 5. ČÁST
(HANA FRIEDRICHOVÁ)**
- 16 **AKTUALITY Z LÁZNÍ
(RADIM KALFUS, KATEŘINA KAREŠOVÁ)**
- 17 **STARÉ ŽELEZO
(LENKA VICHNAROVÁ)**
- 18 **Z DOPIŠŮ ČTENÁŘŮ**
- 19 **UDÁLOSTI - ZAJÍMAVOSTI**
- 20-21 **MICHAL A TOMÁŠ VANÍČKOVÍ
(EDUARD ČELIŠ)**
- 22 **KULTURA - (VÁCLAV BARTONÍČEK)**
- 23 **MALÁ GALERIE BĚLOHRADSKÝCH
LISTŮ - ALOIS HOCH
(ZDENĚK PRCHAL)**

FOTOGRAFIE NA OBÁLCE
STR. 1 STANISLAV BŘESKÝ
VÁCLAV KLAUS V BĚLOHRADĚ
STR. 24 JIŘÍ SEHNAL:
Z KRKONOŠSKÉ VYHLÍDKY

**DALŠÍ ČÍSLO
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ (LÉTO 2007)
VYJDE 22. 6. 2007**

Bělohradské listy

Vydává Město Lázně Bělohrad

Vychází jako dvouměsíčník

Redakční rada: Ladislav Stuhlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš, Hana Friedrichová, Svatopluk Hrnčíř, Josef Špůr, Ing. Pavel Šubr, Mgr. Antonie Vanišová, Ing. Lenka Vichnarová.

Povoleno MK ČR pod č. E 10901

Adresa: Město Lázně Bělohrad

Městské kulturní středisko,
Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad

Telefon: 493 792 208, Fax: 493 792 484

E-mail: mks@lazne-belohrad.cz

Grafika, sazba a tisk: tiskárna ARPA,

Kotkova 792, Dvůr Králové n. L.

MÁJOVÝ

Májový fejeton? Už nikdy...! Ujišťoval jsem se nedávno, když jsem se probíral výstřižky novin a časopisů, a zjistil, kolik jsem už těch májových fejetonů napsal.

Jenže pak se ve mně pohnulo svědomí - nemůžu přece zklamat své čtenáře?

Ale o čem pořád psát...?

A tak jsem postupně vyloučil Máchův lásky čas a hrdliččin hlas, Nerudovo „Šel jsem schválně proti všemu proudu...“, eliminoval jsem sasanky hajní a orseje jarní, zavrhl rozkvetlé třešně (stejně tak jako později ty zralé, rudé), velkým obloukem obešel jarní vánek a májové dešťky, až mi nakonec zbyly pronikavě žluté výspy řepky olejky, což mi ovšem jako téma pro fejeton připadalo poněkud chudé. Takže po zvážení všech pro a proti jsem se nakonec rozhodl pro první máj, neboť toto téma, ať už nad ním kdokoli a jakkoli ohrnuje nos, mi připadá stále vděčné.

Na svůj první 1. máj se nepamatuji a znám ho jen z vyprávění. Tenkrát k nám z Prahy přijela „levicově osvícená“ teta, aby mě vzala do prvomájového průvodu, nejspíš proto, abych do sebe vstřebal slavnostní atmosféru onoho státního svátku. Dobře totiž věděla, že mladá duše je jako tabula rasa neboli nepopsaný arch papíru, a že předškolní věk je tou nejvhodnější dobou k jejímu správnému nasměrování - tedy doleva. Leč byl jsem dítě neposedné a tvrdohlavé a moje dušička směřovala jiným směrem; doprava na náves, hrát s klukama fotbal. Namísto toho mě oblékli do tmavomodrých krafasů, z nichž jako dvě tyčky na plašení opic vyčnívaly moje hubené nožky v bílých punčocháčích, teta mi kolem krku uvázala rudý šátek, a abych náhodou ve chvíli, kdy se ona sama připravovala do průvodu, nezdrhl, zamkla mě v koupelně. Moje duše se scvrkla jako medúza a do očí mi vhrkly slzy. Koupelnové okno bylo vysoko, výlevkou vany bych se nejspíš neprotáhl, tak jsem aspoň ze vzteku pozřel půlku Pilnáčkova toaletního mýdla.

Když se pak teta jaksepatří vymódila a kolem krku si uvázala stejný šátek jaký jsem měl já, vytáhla mě z koupelny, posadila si mě na ramena a vyrazili jsme na náměstí, kde se řadil průvod. Došli jsme ale jen k Fričovu muzeu. Mýdlo udělalo své. Něco měla teta za krkem, zbytek vsákl do pažitu před muzeem. A to byl můj druhý kádrový prohřešek. Ten první spočíval v tom, že jsem pocházel z buržoasní rodiny, druhý pak, že jsem poslal pionýrský šátek. Ten první mě provázel téměř celý život, druhý teta ututlala, aby z toho neměla v Praze popotahovačky.

Průvodu jsem se nezúčastnil, stejně jako odpoledního derby Hořeňák-Doleňák, neb jsem zbytek státního svátku probulil doma za zavřenými dveřmi, odpykávaje si trest z nejhorších - domácí vězení. A zatímco mně z nosu, uší a jiných otvorů vzlínaly irizující mýdlové bubliny, teta v koupelně prala pionýrský šátek, který ale nebyl můj, neboť oba ty hadříky přivezla z Prahy, protože v oné době jsem ještě pionýrem nebyl. Stal jsem se jím o pár let nato a členství v této dětské komunitě mně vydrželo celých čtrnáct dní, než mě pro nějakou banalitu vyloučili.

Zbýl mi po něm jen kožený opasek, na jehož mosazné přezce byl vyryt nápis:

„VŽDY PŘIPRAVEN!“ Škoda jen, že tam zapomněli vyryt k čemu...

Léta ubíhala a prvomájová nedopatření (to jsem řekl slušně, že?) mě pronásledovala i nadále. Dívám se zapalovala lýtka, a nám, chlapcům, jak to jen slušně říct... no zkrátka i hoši přišli na to, že 1. máj není jen svátek pracujícího lidu, ale že jsou i jiné, zajímavější a příjemnější aktivity. A nebylo vhodnější příležitosti, než zahájení provozu letní restaurace Bažantnice a prvomájová taneční zábava, které jsme se my, puberťáci a adolescenti, neúčastnili, a ve stínu vzrostlého kaštanu šmírovali oknem dovnitř na taneční parket, kde se k sobě dospělí tiskli a vláčně kroužili v ladných piruetách jakoby ve stavu beztlíže, kde se při tanci líbali a někteří - s prominutím - i osahávali. A poněvadž mládí rádo napodobuje dospělé, tak jsme to zkoušeli na lavičce pod smrkem vedle restaurace, z čehož se nezřídká odvíjely průšvihy nejenom pod tím stromem, ale posléze i doma a ve škole.

Přesto, anebo právě proto, byly ty 1. máje tak krásné; po křečovitě alegorickém a komicky teatrálním průvodu přišel ten pravý, nikým neorganizovaný první máj, večerní máj, lásky čas.

A byl tu i hrdliččin hlas, a jezírko modré v křovích stinných zvučelo temně tajný bol, to když hoši objímali dívky kol a kol... rozechvělých ramen.



Zeptali jsme se za Vás

Jak to je se studnami, odběrem povrchových vod, septiků, domovními čistírnami odpadních vod?

Jaké jsou poznatky a zkušenosti s dodatečným povoláním odběru či vypouštění odpadních vod na Bělohradsku jsme se zeptali **vedoucího stavebního úřadu Městského úřadu v Lázních Bělohradě pana ing. Jiřího Šlesingra.**

Kde občan najde vodoprávní úřad a jaké je jeho poslání?

Posláním vodoprávního úřadu podle zákona č. 254/2001 Sb. je vykonávat státní správu podle tohoto zákona. V Lázních Bělohradě a obcích, pro které je Městský úřad v Lázních Bělohradě pověřeným obecním úřadem, úkoly vodoprávního úřadu vykonává stavební úřad Městského úřadu v Lázních Bělohradě. Pro potřeby jednotlivých občanů (domácností) povoluje odběr a jiné nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami, s výjimkou vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních, a zřizování, změny a odstraňování vodních děl, která s tímto odběrem nebo nakládáním souvisejí. Dále rozhoduje v případech, kdy mu přísluší povolovat vodní dílo, též o ostatních vodohospodářských záležitostech týkajících se tohoto vodního díla. V jiných případech je nutné požádat o povolení vodoprávní úřad, který je součástí odboru životního prostředí Městského úřadu v Jičíně.

Co z toho vyplývá pro občany?

Pokud občan vlastní některé „vodní dílo“ (studnu, septik, domovní čistírnu či potrubí s čerpadlem k odběru povrchových vod), které je stavbou, musí mít pro ni stavební povolení a kolaudační rozhodnutí a dále povolení odběru povrchové či podzemní vody, popř. povolení vypouštění odpadních vod. Pokud žádné takové povolení občan nemá, je povinen si je obstarat. Stavební úřad Městského úřadu v Lázních Bělohradě bude dodatečně povolovat pouze odběr povrchových vod (např. z Javorky) a podzemních vod (studny), které výhradně slouží pro potřeby jednotlivých občanů (domácností).

Povolení odběru vody pro potřeby podnikání občanů či právnických osob a povolení nakládání s odpadními vodami (všechny druhy septiků a domovních čistíren) je v kompetenci vodoprávního úřadu v Jičíně.

Jaké podklady si musí občan obstarat?

Občan by měl předložit listinné doklady, ze kterých bude zřejmé, kdy studna byla postavena (vyhloubena). Pokud studna byla zřízena před rokem 1955, není nutno dodatečně obstarávat žádné povolení. Takové studny jsou pouze evidovány pro případ občanskoprávního řešení náhrady škody vzniklé znečištěním či ztrátou podzemní vody.

Pokud studna byla postavena později a občan nemá k dispozici doklady o stavbě ani povolení odběru, pak musí o povolení odběru požádat.

Jak je bělohradský vodoprávní úřad připraven občanům pomoci?

Na stavebním úřadu jsou připraveny formuláře žádosti o povolení odběru a prohlášení o existenci studny vybudované před rokem 1955. Pracovníci stavebního úřadu umožní prohlídku dokumentace z archivu a obstarají potřebné mapové



podklady či ověření vlastnictví. Stavební úřad současně zprostředkovává provedení hydrologického posudku podle nabídky odborné firmy Vodní zdroje Chrudim, který je nezbytným dokladem pro stanovení množství odebírané vody uvedeném v povolení.

Co můžete poradit občanům, kteří ještě váhají?

Vzhledem k tomu, že se mohou vyskytnout i složitější situace nebo nejasnosti, doporučuji občanům, aby navštívili stavební úřad, kde jim bude podáno vysvětlení, poskytnuty dostupné podklady a vyplněny potřebné formuláře.

A ještě na závěr. Jaká je situace kolem septiků, domovních čistíren odpadních vod a jímků na vybírání v Lázních Bělohradě?

Situace na úseku nakládání s odpadními vodami je složitější a závisí na tom, ve které části města se dům nachází. V místech, kde vede městská kanalizace napojená na centrální čistírnu, jsou vlastníci domů povinni být napojeni na systém městské kanalizace bez vlastního čistícího zařízení. Občané, jejichž domy jsou vybaveny septikem nebo čistírnou s přímým napojením do vodního toku Javorka, si musí obstarat nové povolení či prodloužení povolení vydaného před 1. 1. 2002 u příslušného vodoprávního úřadu, kterým je odbor životního prostředí Městského úřadu v Jičíně.

Jak mají občané postupovat v případech, kdy jejich domy měly být napojeny na budovanou kanalizaci, jejíž realizace se z finančních důvodů opoždí?

Ustanovení zákona stanovují jednoznačně termín 1. 1. 2008, od kterého je každý občan povinen zajistit, že vypouštění odpadních vod bude mít řádně povoleno. Z toho důvodu není možné žádné přechodné či provizorní povolení. Vzhledem k odlišnostem jednotlivých případů jsou pracovníci stavebního úřadu Městského úřadu v Lázních Bělohradě připraveni poskytnout informace.

... Starosta odpovídá ...

Existuje historický přehled starostů našeho města?

Částečný přehled starostů existuje, vychází jednak ze vzpomínek prvorepublikového starosty p. Josefa Pecha, jednak ho vyhledal v kronikách města vedoucí Městského kulturního střediska p. Ladislav Stuchlík. Zajímavé by bylo zjistit i další starosty z předminulého století. Známi jsou tito starostové a předsedové NV:

Václav Březina	(před rokem 1873)
Václav Munzar	(1873 - 1890)
Jindřich Pižl	(1891 - 1894)
Václav Vlach	(1894 - 1897)
Vilém Kolář	(1897 - 1903)
Václav Vlach	(1903 - 1910)
MUDr. Alois Mindl	(1910 - 1918)
MgPh. Fr. Černoch	(1918 - 1919)
Josef Pech	(1919 - 1921)
Václav Bekr	(1921 - 1927)
Josef Pech	(1927 - 1938)
Václav Bekr	(1938 - 1942)
JUDr. Vladimír Vaina	(1942 - 1945)
Václav Kotyk	(1945)
František Pařízek	(1945)
František Kozel	(1945 - 1946)
Václav Maleček	(1946 - 1948)
Jaroslav Lukeš	(1948 - 1952)
Václav Urban	(1952 - 1954)
Josef Seifert	(1954 - 1957)
Jaroslav Janeček	(1957 - 1963)
Rudolf Čistěcký	(1963 - 1970)
Jaroslav Pelikán	(1970 - 1982)
André Matula	(1982 - 1990)
MVDr. Jiří Fink	(1990)
Václav Machek	(1990 - 1998)
Ing. Pavel Šubr	(od 1998)

Jde o starosty a předsedy NV Lázně Bělohradu. Okolní obce měly většinou do roku 1960, kdy došlo k jejich sloučení s MěNV Lázně Bělohrad, vlastní starosty a předsedy NV.

V novoročním rozhovoru v MF DNES s hejtmánem Královéhradeckého kraje Pavlem Bradíkem tento řekl, že silnice II. a III. třídy se nebudou příliš opravovat. Doslova napsal: *Rozumné bude dávat více peněz na hlavní silniční síť - dálnice a silnice první třídy. A na to, že dvojky a trojky nejsou moc dobré, si budeme muset zvyknout. Jak potom chcete prosadit výstavbu obchvatu města?*

Tento rozhovor jsem četl a slova pana hejtmána mě poněkud překvapila. Jsou totiž v rozporu s Programovým prohlášením Rady Královéhradeckého kraje pro období let 2005 - 2008. V něm jsou v oblasti dopravy uvedeny tyto body: **průběžně modernizovat a opravovat silnice II.**

a III. třídy, výstavba obchvatů měst a obcí kraje na silnicích II. a III. třídy. Vzhledem k tomu, že silnice z Bělohradu na Jičín, Novou Paku, Miletín i Hořice jsou II. třídy, domnívám se, že výstavba obchvatu Bělohradu je v souladu s programovým prohlášením rady kraje.

Proč se nepokračuje ve výstavbě kanalizace ve směru na Horní Novou Ves?

Investorem výstavby kanalizačních stok, které byly v našem městě budovány v letech 2005 a 2006, bylo město Lázně Bělohrad s využitím dotace ze Státního fondu životního prostředí a za spoluúčasti Vodohospodářské a obchodní společnosti, a.s. Jičín. Nyní ještě provádíme některé dokončovací práce. Investorem další výstavby kanalizace ve směru na Horní Novou Ves a v Lánech bude Vodohospodářská a obchodní společnost, a.s. Jičín v rámci akce nazvané „Čistá Cidlina“. Jde o výstavbu kanalizace a čistíren odpadních vod v několika městech a obcích okresu Jičín (Jičín, Pecka, Miletín, Ostroměř, Libáň, Lázně Bělohrad). VOS získala na tuto akci dotaci z fondů EU. Nyní probíhá dokončování tendrové dokumentace a mělo by být vypsáno výběrové řízení na dodavatele stavby. Vlastní realizace by měla začít ve druhé polovině letošního roku a akce by měla být dokončena do roku 2010.

Při návštěvě pana prezidenta jste se ho dotazoval na nedořešené církevní restituce, které trápí i naše město. O co konkrétně jde?

Jde o to, že v 50. letech stát zabral církevní majetky, jejichž část se dostala i do majetku měst a obcí. Po roce 1989 získaly církve zpět část majetků, které byly nepostradatelné pro vlastní chod církví, ale např. zemědělské pozemky, louky a rybníky církvím navraceny nebyly. Aby nedošlo ke zcizení těchto majetků do doby než zákonodárci rozhodnou o jejich osudu, byl v zákoně č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, vytvořen provizorní blokační § 29, který zakazuje právnickým osobám převody těchto majetků

na třetí osoby. Toto provizorium trvá už 16 let. Existují dvě základní varianty řešení: 1. Církvím bude vrácen veškerý majetek a stát nebude církve finančně podporovat. 2. Majetky zůstanou ve vlastnictví státu, krajů nebo obcí a stát bude po dobu cca 50 - 70 let hradit církvím určitou částku.

V našem městě se blokační paragraf týká např. pozemků kolem sportovní haly SOU, které nyní vlastní Královéhradecký kraj, a hlavně pozemků severně od Tyršovy ulice. Ty jsou sice na listu vlastnictví města, ale nemůžeme s nimi nakládat. Přitom v územním plánu města jsou tyto pozemky určeny pro výstavbu rodinných domků a vzhledem k tomu, že jde celkem o plochu téměř 2 ha, mohlo by zde vyrůst zhruba 20 rodinných domů. Navíc zde vedou veškeré inženýrské sítě.

Současný ministr kultury chce záležitost řešit a dokonce proběhlo na toto téma veřejné slyšení v Senátu. V řešení problému církevních restitucí se angažuje i Svaz měst a obcí ČR, jehož členem je od letošního roku i naše město. Iniciativu SMO podpořilo zatím zhruba 60 měst a obcí, nedořešené církevní restituce trápí ale cca 200 měst a obcí.

V minulých číslech BL jste psal o přírodní památce Byšičky. Všiml jsem si, že na informačních tabulích, které jsou u této přírodní památky umístěny, je napsáno, že se nachází v katastrálním území Brtník. Správně má ale být určité Brtev.

Ano, této chyby jsem si také všiml a 13. března na ni upozornil odbor životního prostředí krajského úřadu, který je za přírodní památky zodpovědný a který tabulky umísťoval. Do dnešního dne (10. 5.) jsem jako už tradičně z krajského úřadu nedostal žádnou odpověď. Reforma státní správy měla přiblížit státní správu k občanovi. Místo toho ale přešla např. zodpovědnost za přírodní útvary z bývalých okresů na kraje a tam úředníci často vůbec neznají konkrétní podmínky a jsou schopni napsat podobný nesmysl jako si splést Brtev a Brtník. A to se týká i jiných oblastí.



PŘÍRODNÍ PAMÁTKA BYŠIČ

Právně chráněné území o rozloze 89,97 ha v kat. území Brtník, u Tetína a Lukavec u Hořic bylo vyhlášeno v roce 1991 jako ochranné důležitého biocentra v okolní převážně zemědělské krajině. Tvoří je lesní porosty a několik rybníků, jejichž záplavové zóně vznikly a uchovaly se unikátní přírodní louky, představující těžké botanických hodnot přírodní památky. Název je odvozen od někdejší vsi, zaniklé již v r. 1318 a zaniklé ve třicetileté válce.

Z
bezo
např.
zást
(Car
kvě
strop
obrn



Starosta Bělohradu a zemský poslanec Václav Munzar



Mezi významné osobnosti našeho města určitě patří starosta a poslanec zemského sněmu ve druhé polovině 19. století Václav Munzar, od jehož narození uplynulo před nedávnem 170 let. Vzpomínky na něho opět vycházejí z pera prvorepublikového starosty města Josefa Pecha, který je sepsal v roce 1960 v době, kdy mu bylo 77 let.

Nejstarší z význačných rodáků našeho městečka, pokud já pamatuji, byl Václav Munzar. Narodil se v Bělohradě dne 17. dubna 1837 v domku č.p. 60, který stával na rohu nynější Lázeňské ulice a Třetí strany. Jeho otec téhož jména v něm provozoval sedlářskou živnost. Syna, když zde vychodil obecnou školu, poslal do Jilemnice, kde se tři roky učil kupectví. Po vyučení pracoval jako kupecký příručí v několika větších obchodech severních Čech, zvláště v Liberci.

Byl to muž neobyčejné životní energie a vrozené inteligence. Již ve 23 letech se zde osamostatnil a v zakoupeném starém domě č.p. 36 na náměstí si zařídil vlastní kupecký obchod. O několik let později dal přední část starého domu zbourat a postavil na tom místě pěkný jednopatrový dům, jak stojí dodnes. Obchod rozšířil o textilní výrobky, neboť opatroval pro domácí tkalce materiál a přijímal od nich hotové tkaniny. Během doby kupectví zanechal a věnoval se větší měrou a jedině faktorství, jak se tomu tehdy říkalo.



Hrob Václava Munzara na bělohradském hřbitově



Dům Václava Munzara

Kromě hospodářského snažení věnoval se Václav Munzar s velkým zápletem a energií jemu vlastní také životu společenskému, národnímu a veřejnému. Byl činným členem všech vlasteneckých spolků v Bělohradě a okolí. Pro své mimořádné schopnosti stal se záhy činitelem vůdčím. Byl zvolen předsedou Občanské záložny. Starostou městečka byl od roku 1873 do roku 1890, tedy celých 17 let. Za jeho starostenství začínal v Bělohradě lázeňský život, o což se také přičinil. Byla postavena nová škola, při jejímž otevření roku 1875 měl slavnostní řeč. Byl také po dvě období jmenován školdozorcem. Roku 1890 byl za své zásluhy jmenován čestným měšťanem. Mimo obec pracoval také v okresním zastupitelstvu v Nové Pace, kde byl zvolen náměstkem starosty. Rovněž pracoval v různých hospodářských institucích a byl za činnost i v tomto směru jmenován čestným členem Hospodářsko – průmyslové jednoty okresu Hořického.

Účastnil se horlivě i dění politického a to tak pronikavě, že byl ve volbách 28. června 1883 poprvé a 2. července 1889 podruhé zvolen poslancem do zemského sněmu za venkovské obce soudního okresu Nová Paka – Hořice. Ve všem tom veřejném působení jednal vždy čestně, důsledně a svědomitě, takže si získal jak u občanstva, tak u úřadů obliby a vážnosti. Svědčí o tom četné písemné doklady důků a uznání, které mu byly laskavostí členů jeho rodiny dány k nahlédnutí.

Osud člověka i nejzasloužilejšího není však ve vůli lidské. Tento osud zasáhl nemilosrdně do jeho života v nejlepších letech jeho všestranné činnosti. Václav Munzar umírá po krátké nemoci na ochrnutí srdce dne 7. dubna 1890 v 53 letech svého plodného života. Jest pohřben na bělohradském hřbitově, kde dodnes se dívá z obrázku na pomníku na kolemjdoucí jeho energická oduševnělá tvář.

240. výročí osady Vlkánov

Osadou Vlkánov prochází modře značená turistická cesta z Miletína do Bělohradu. Osada je součástí obce Tetín a začíná v ní číslování domů celé obce, mimo osady Vidoň, která má číslování samostatné.

Roku 1767 založil baron Josef Jan Sosnovec, svobodný pán z Vlkánova, osadu u obce Tetín, podle něho zvanou Vlkánov či Vlkanka. Baron Josef Jan Sosnovec převzal Miletínské panství 1. července 1766 a bydlel střídavě na zámku v Miletíně a v Hořicích i ve svém domě v Praze.

Osada Vlkánov je v nadmořské výšce 368 m. n. m. Je na malé vyvýšenině po obou stranách široké cesty s průčelími stavení proti sobě. Směr osady je západ - východ, připomíná pravidelnou ulici.

Roku 1768 dal Sosnovec postavit uprostřed osady sochu sv. Venance, její podstavec je na obou stranách opatřen latinskými nápisy. Svátek sv. Venance se ještě r. 1972 připomínal v kalendářích 18. května. Vedle sochy bývala dřevěná zvonice, která po odebrání zvonu r. 1942 postupně zchátrala.

Z doby založení osady se dochovala 4 roubená stavení a špýchar a na návsi 2 obecní studny, hluboké asi 15 m, dosud užívané. Osada měla ještě ve čtyřicátých letech minulého století vlastní pozemky pod lesem Horkou (Na jitřích) a na západní straně osady. Tam bývaly zasázeny stromy. Část pozemku byla využívána k dobývání stavebního červeného písku. U č. 1 býval mělký rybníček, který v roce 1947 za vytrvalého sucha vyschl. Po jeho prohloubení se porušilo jílové dno a voda se v něm již neudržela. Později byl zavezen.

Děti z osady Vlkánov chodily do obecné školy lesem do Červené Třemešné, z ostatní části Tetína na Vřesník.

Osada měla původně 10 čísel ve dvou řadách proti sobě, čísluovaných od 1 do 10. V roce 1912 byl při východní části osady postaven zděný dům, který dostal č. p. 13, které v té době v Tetíně chybělo. V roce 2007 má dojít k výstavbě roubenky v návaznosti na východní stranu.

Turistická stezka z Miletína se uhýbá od západního oplocení zámku k rezervaci Miletínská bažantnice a dvůr Miletínek přes silnici Vidoň - Červená Třemešná k lesu Horka. Za Horkou přes Vlkánov původně pokračovala lesem nad Tetínem pod Byšička a dále do Bažantnice u Bělohradu. V devadesátých letech došlo ke změně trasy a nad Tetínem uhýbala přes tetínskou náves k silnici Miletín - Bělohrad a po ní nad západním břehem rybníku Nadýmák na cestu lesem a původní trasou dále na Byšička.

Při úpravě značení v r. 2006 se značení po projití Vlkánova za č. p. 1 uhýbá k severu a podle části obce zvané Koleč přechází u hostince Dupačka na silnici Miletín - Bělohrad a vedle Falgova k Nadýmáku a dále původní trasou pod rybník Byšičky.





Lacinova hájenka

neboli STARÁ HÁJENKA



Lacinova hájenka v Hůře

Naše třetí hájenka je nerozlučně spjata s lesem Hůrou. Celá Hůra má rozlohu 270 ha a koncem 19. století byla oplocena, to kvůli zvěři a krádežím. Hajný se staral o 150 ha lesa, o zbylých 120 ha pečoval hajný z Javoří. Hranici tvořila cesta z Horní Nové Vsi na Paseka. Hůra je snad nejznámější bělohradský les. Kdo by neznal Malá a Velká nebesa, Adamovu rokli, desetihektarový les zvaný Brtevska obec, který hrabě Merveldt kdysi daroval Brtvi, Bílý kopec, vyhlášené borůvky u Spálené boudy i 180 let staré duby a buky. Snad každý zná nádherný výhled na bělohradskou kotlinu z jižního okraje Hůry.

Svislou osu bučinou Hůry tvoří strmá, kamenitá cesta, kterou čtyřikrát překříží lesní aleje. Od dávných dob se tato stará kupecká stezka jmenuje Horská. Na konci Horské cesty, půl kilometru před Bukovinou, při kraji lesa je skryt smírčí kříž. V místě, kde se prý pobodali dva řezníci.

Na severozápad od Horské cesty se na jižním svahu Kulatého vrchu (481 m) nachází přírodní rezervace Kamenná hůra, na ploše 13 ha se od roku 1956 chrání starý bukový porost na podkladu pískovcových slepenců. V rezervaci jsou patrné odvaly po staré důlní těžbě. Podle pověsti vede na Kulatý vrch tajná chodba z hradu Pecka, další prý vede i do Miletína...

Stará hájenka v Hůře. Lépe řečeno Lacinova hájenka, protože na téhle hraběcí hájence sloužil nejdéle právě hajný Lacina.

Václav Lacina, pocházel od Českého Brodu, z Doubavčic, a narodil se na Nový rok 1893. Invalida z první světové války. Někdo dostal trafikou, jiný sloužil jako hajný. Václav Lacina přišel i se svojí ženou Marií (1895) nejprve na javořské polesí - Na Sekyru. Tady se jim narodil i první syn Jindřich (1918). Na začátku dvacátých let jdou Lacinovi na hájenku do Hůry. Mají dceru Jaroslavu (1923)



Václav Lacina s manželkou



Ladislava Opalecká

a druhého syna Zdeňka (1925). Lépe než moje neumělé řádky popisuje život v Lacinově hájence dcera paní Jaroslavy Špůrové a vnučka hajného Laciny, doktorka pedagogiky Ladislava Opalecká:

„Mě babička s dědou vychovali. Jako malá holka jsem k nim do hájenky po pětácti letech hodně jezdila. Hájenka nebyla velká. Uprostřed chodba s kamny. Vpravo větší světnice, vlevo komora a cimra. Účelné byly i dva přístřešky, vstupní a větší hospodářský. Chovala se kravka, prasata, dělalo kyselé mléko. Dole pod hájenkou bylo pole. Říkali jsme mu Na Americe. Ohraničené bylo kamennými zátarasami, na kterých se někdy vyhřívali i hadi. Pod polem byl habrový lesík, do kterého jsem se hrozně bála chodit, z nešťastné lásky si tady prý vzala život mladá Karlička...

Ve stráni tekla ze žlabu čistá pramenitá voda, vedle byl zabudovaný sklep. Pochopitelně elektrika žádná, svítilo se petrolejkou. Na nákupy jsme chodili přes Bílý kopec do Horní Vsi a do Brtve pro hroznový cukr. Občas jsme navštěvovali Vajsovi v Brtvi.

Za babičkou chodila spousta lidí, hlavně lázeňáků. Byla bylinkářkou, vědmou. Uměla vykládat karty. Něco zvláštního z ní vyzářovalo. Dáma se selským rozumem. Naučila mě poznávat bylinky, to bylo velké plus pro moje další školní roky.

Děda mně často z lesa nosil jahody. Za kloboukem měl trs lesních jahod, takovou jahodovou kytičku. Jako každý hajný pil borovičku, byl čestný, pracovitý a přísný. Za druhý války byli v Hůře partyzáni, nikomu o nich však děda nepovídal.



Na začátku padesátých let se začala stavět nová cesta a nová hájenka v Brtvi. V nové hájence, kde byl velký komfort a luxus proti naší staré, byl děda jen krátce, vystřídal ho hajný Lukeš. Dva roky, co měl děda do penze, dosloužil pak na polesí Království u Dvora.“

Krátce o dětech Václava a Marie Lacinových:



Jaroslava Špůrová - Lacinová

„S dcerou hajného Laciny Jaroslava jsem chodil do obecní školy v Horní Nové Vsi. Drobná, hezká holka. Z jejích hájenek se šlo přes Bílý kopec a v zimě, kdy bylo hrozně sněhu, jí musel táta Lacina prošlapávat cestu. Hráli jsme i divadlo a mladá Lacinová měla hrát starší babku. Líčil nás holič Morávek a Jaroslava nechtěla za nic na světě vzít na sebe kostým starý babky,“ vypravuje, jak on to dobře umí, 84letý hornovecký Jiří Beneš. Paní Jaroslava Lacinová, provdaná Špůrová, žije dnes v Dolním Starém Městě.

„Někdy ve čtyřiačtyřicátém, to jsem měl devět, jsem ministrantoval v bělohradském kostele při první mši sloužené knězem Jindřichem Lacinou po vysvěcení, říká se tomu primice. Dokonce se šlo procesím až od Lacinovy hájenky v Hůře,“ vzpomíná na miletínského a posléze i peckovského katolického faráře Jindřicha Lacinu 72letý Jan Kupka.

O sedm let mladší bratr Zdeněk zůstal věrný lesu jako jeho otec. Dělal hajného u Vrchlabí a v Horním Maršově. Byl i starostou Pece pod Sněžkou.

„Čs. obec sokolská pořádala chodecké dorostenecké závody. Z Bělohra-



Jindřich Lacina



Zdeněk Lacina

du na Vřesník a zpátky. Šli tři dorostenci - Lojza Chalupník, **Zdeněk Lacina** a nějaký Němec, co byl tady na handlu. My kluci, jsme vedle nich jeli na kole či běželi. Lojza s Němcem byli vpředu. Šli však nečistě, občas běželi. Rozhodčího dělal advokát Kraus a ten oba diskvalifikoval (už tenkrát byl Kraus přísný sudí - podobně jako dnešní triatlonový jmenovec Jarda - pozn. BL). Zdeněk Lacinů šel čistě, nešvindloval a závod vyhrál.

Jeho bratr Jindra byl zase výborný lyžař. Na Velkých nebesích měli sokolové z dřevěných kulánků můstek. Skákalo se 18 metrů. Jindra skákal nejdál, měl svůj styl, jako když se modlí, sepnutý ruce při nájezdu, které při odrazu upažil. Jako jediný měl opravdové skočky a na lyžích jezdil i na Lepařovo gymnázium do Jičína, kde studoval,“ vybírá ze svých nesčetných sportovních zážitků 83letý Miroslav Hrnčář.

Lacinovu hájenku najdete 300 metrů západně od rozcestí pod Horskou cestou. Již dobrých 25let má novou střechu, jinak je v dezolátním stavu.

Kouzlo Hůry z ní však dýchá i po letech. Proto se sem, po více než půlstoletí, vrací potomek Lacinových.

„To kdyby praděda věděl,“ rozjímá pravnučka Pavlína, která hodlá nedaleko nové brtevské hájenky stavět chalupu.



Před hájenkou



Regulace Javorky

od Mezihoří po Prostřední Novou Ves

Javorka. K. V. Rais ji poeticky opěvuje jako říčku malebně se klikatící plochým údolím Bělohradské kotliny. Poháněla mlýny, v tůních se koupaly děti a ženské v ní máchaly prádlo. Ale nenechme se ukolébat poklidem hezkého dne, Javorka uměla předvádět i svou sílu a páchat škody. Naším předkům proto nezbylo, než se proti její nespoutané síle chránit.

Dnes se to zdá hrozně dávno a vypadá to, jako by Javorka tekla svým regulovaným korytem odjakživa. Není to pravda. Ještě v roce 1925 se klikatila mezi nízkými břehy se spoustou tůní a meandrů, zarostlá kopřivami, keři a stromy. Voda byla nádherně čistá a plná ryb. Kde nebyl dřevěný mostek, jezdilo se brodem. V Bělohradě byl pouze jeden dvouobloukový kamenný most u lékárny. Na prostředním pilíři stál z jedné strany kamenný kříž a z druhé strany socha svatého Jana. Nízké břehy však stále hrozily záplavou a tak již na počátku 19. století se začalo uvažovat o regulaci říčního koryta. K prosazení tohoto záměru bylo ustaveno Vodní družstvo, které mělo pomoci záměr prosadit. Regulace měla být až po Mezihoří a nejednalo se pouze o prohloubení a narovnání toku se zpevněním břehů, ale i o meliorační odvodnění

zamokřených ploch a možnost zavlažování ploch trpících suchem.

V roce 1923 byla další záplava, která škodila hlavně na Dolní Vsi. Aby se regulace mohla uskutečnit, stát vydal nařízení ve sbírce zákonů. Celkový rozpočet předpokládal na tu dobu ohromný náklad stavby ve výši 2 536 000 Kč, z toho připadlo na okres 10% a na meliorační družstvo 10%, ostatní platil stát. V představenstvu Vodního družstva, které výstavbu garantovalo, zasedli: Josef Ježek, Josef Purma, Josef Malina, František Beneš, p. Mohr a p. Flugr.

Konečně bylo rozhodnuto o zahájení regulačních prací, které skutečně v roce 1927 na Dolní Nové Vsi započaly (před tím v roce 1926 v Ostroměři). Nutno dodat, že část Javorky pod D. N. Vsi již byla upravována při stavbě železnice. První fáze prací byla zadána pražské firmě bratří Hanauerové z Nuslí, dělníci byli najímáni místní. V tom roce přispělo na stavbu Vodní družstvo 17 000 Kč a koncem roku doplatilo další 3 000 Kč. Po prvotním rozjezdu se práce zbrzdily, ale v roce 1928 se pokračovalo. V Bělohradě se začal bourat starý kamenný most za lékárnou a na jeho místě stavět nový jednoobloukový. Měl žulové okrajníky, mozaikový chodník a stál 96 970 Kč. Na D. N. Vsi byly práce ukončeny v roce 1929 a obec přispěla částkou 42 000 Kč. Břehy Javorky se obkládaly pískovcovým kamenem z okolních lomů, např. z lomu Ladislava Krause v Horních Lánech. Mezi dobrým kamenem byl i kámen žluté barvy, který nebyl příliš kvalitní a drobil se. Proto předseda vodního družstva Josef Ježek z Horní Nové Vsi navrhl, aby byl požádán hrabě Merveldt o možnost těžby kvalitní kámen v Hůře.



Téměř prázdné koryto Javorky v dnešní ulici Za Mostem / Dnešní stav

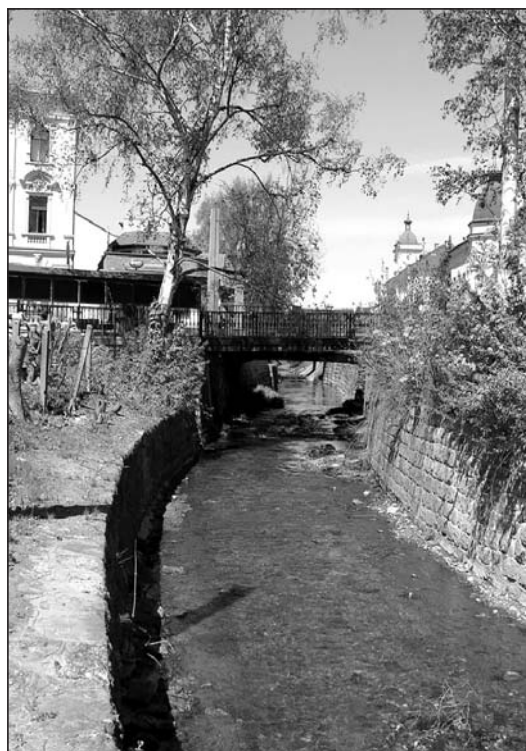

Bourání původního mostu

Stavba mostu na Jiráskově nábřeží

Dnešní stav

Jednalo se o velmi houževnatý slepenec zvaný „březák“ a o čedič. Hrabě Merveldt pronajal lámání kamene Josefu Šturmovi a Josefu Ježkovi za 2 Kč/m³, kteří kámen dodávali podnikatelské firmě za 58 Kč/m³. Dodaný materiál byl firmou uznán za velmi kvalitní a podle odhadů ho bylo dodáno asi 2 000 m³. Jeho zpracování bylo však nadmíru obtížné a jen několik zkušených kameníků z něho dokázalo vysekat pravidelné tvary, potřebné například na schůdky, které byly téměř u každého domu. Bylo postaveno několik mostů stojících dodnes. Dva na D. N. Vsi, čtyři v Bělohradě a jeden v P. N. Vsi, několik brodů a splavů. V roce 1928 byl zrušen a později zasypán náhon, který protékal celým Bělohradem od bývalé hospody Lípa až po dnešní zahrádkářskou kolonii „Na mlýnici“. Vodní družstvo získalo povolení k zasypání náhonu od hraběnky Heleny Merveldtové, když před tím od-

koupilo její vodní právo za 30 000 Kč. Při stavbě regulace byl však náhon ještě zřejmě používán k odklonění toku vody, jak dokládá dobová fotka z výstavby, kde je koryto řeky prázdné. Na velké části koryta bylo vydlážděno i dno řeky. V některých úsecích byly břehy postaveny jako kolmá nábřeží zeď. V Prostřední Nové Vsi je dodnes v malém úseku břeh pouze z drnů a nemá dlážděné dno. První část regulace po Prostřední Novou Ves byla dokončena v roce 1929 a 15. 5. 1930 až do Mezihoří zkolaudována.


Dokončení příště
Původní most za lékárnou

Dnešní stav



Prezident republiky navštívil Lázně



ně Bělohrad



Středa 11. dubna se stala významným dnem pro město Lázně Bělohrad. Poprvé v historii mohli totiž jeho občané přivítat prezidenta republiky.

Prezident republiky Václav Klaus s manželkou Livií Klausovou navštívil Lázně Bělohrad v rámci tří denní návštěvy Královéhradeckého kraje. Společně s hejtmanem kraje Pavlem Bradíkem a jeho manželkou přijeli do Lázní Bělohradu v 15 hodin. Zde je v areálu lázní přivítal starosta města Pavel Šubr s manželkou a místostarostou Jiřím Bičíštěm. Prezident republiky nejprve diskutoval s občany města

a lázeňskými hosty, kterých se v areálu Anenských slatinných lázní sešly zhruba čtyři stovky. Poté prezidentský pár podepisoval v recepci lázeňského hotelu Anna Marie knihy, fotografie a památníčky a na závěr návštěvy lázeňského města se sešel s členy zastupitelstva města a vedením a.s. Anenské slatinné lázně. Zde se po přípitku podepsal do kroniky města Lázně Bělohrad a do pamětní knihy Anenských slatinných lázní. Starosta města zároveň předal prezidentovi republiky Václavu Klausovi a jeho manželce dárky – týdenní poukaz na relaxační pobyt do Anenských slatinných lázní a přívěšek s rytinou v achátu od místního výtvarníka Vojtěcha Záveského. Zastupitele města a členy vedení Anenských slatinných lázní potěšila informace paní Livie Klausové, že se na pobyt ve zdejších lázních velice těší.

V 16.30 hodin se pan prezident s manželkou a hejtman s manželkou před hotelem Anna Marie rozloučili a pokračovali v programu návštěvy Královéhradeckého kraje.





Historie bělohradského Sokola

5. část - závěrečná

Druhá světová válka skončila. Budovu Sokolovny opět zdobila rozepjatá křídla „sokola“ a na čelní straně budovy byla opět umístěna deska k uctění památky obětí obou světových válek.

Radostí bylo listovat v kronice Sokola, v níž první zápis spadá do r. 1888, kdy byl Sokol v Bělohradě založen. S obdivem se čtenář začte do rukopisů zapisujících, jejichž písmo je „krasopis“. Snad nejobdivuhodnější zápis vyšel z pera sestry Marie Dlabolové, učitelky. Ale ani ostatním zapisujícím nemůže být upřena snaha o vzácnou úpravnost písma, která vypovídá o vážnosti a účtě, se kterou k této činnosti přistupovali. Pod jednotlivými zápisy jsou podepsáni: Marie Dlabolová, Alois Dohnal, Šimon Schütz, František Fól, Václav Libich, Josef Pech a Arnošt Hišman.

V zápisech jen velmi zřídka nalézáme jména bělohradských žen, které byly zapojeny do činnosti Jednoty. Nezastávaly přední funkce, ale jejich činnost byla zřejmá hned od počátku:

- ▶ První obrázek žen - Sokolek je z r. 1908. Jejich cvičitelem byl Karel Knejfl.
- ▶ Ženy vždy byly ozdobou sokolských průvodů, které se většinou konaly před veřejným vystoupením - r. 1908.
- ▶ V r. 1913 především ženy společně s muži a dorostem skladbu na veřejné cvičení.
- ▶ V r. 1923 podle svého návrhu zhotovila sestra M. Šallerová, učitelka a cvičitelka žákyň zdejšího Sokola, vlajku pro družstvo dorostu.
- ▶ V r. 1924 byly ženy i dorostenky zastoupeny v Jednotě v hojném počtu.
- ▶ V r. 1927 se stala náčelnicí sestra **Anna Kozáková**.
- ▶ V r. 1930 zasedaly ve správním výboru 3 ženy.
- ▶ Významnou osobností Jednoty bělohradského Sokola byla Mgr. Marie Hrnčířová. Do sokolského týdeníku Jas přispěla cennými informacemi o dějinách města i Jednoty. V r. 1931 byla zvolena vzdělavatelkou Jednoty.



Anna Kozáková

Nezastupitelnou činností žen byla role cvičitelská, na kterou byly kladeny odborné nároky. Pravidelná účast na školení cvičitelů a dodržování určitých pravidel bylo podmínkou pro práci s žactvem i dorostem, v tomto případě s žákyňmi a dorostenkami. Z dlouhé řady těchto obětavých žen je třeba připomenout některá jména: A. Kozáková, V. Knejřlová, M. Knapová, M. Kobrová, M. Medlíková, L. Lánská, M. Poláková, A. Lorencová, z mladších B. Strnadová, L. Kotyková a další.

I když pozdější doba nebyla nakloněna sokolské myšlence, v těch, kteří tuto etapu rozvoje Sokola prožívali, zůstaly



Dvacátá léta

v srdcích krásné pocity vlastenectví a přátelství uchovány po celý život.

Poděkování patří rodinám Pechové a Koubkové, které po dlouhý čas kroniku opatrovaly před znehodnocením a ztrátou.

Činnost Sokola s koncem kroniky však nekončila, i když již v jiné podobě. Hned po válce byla snaha o sjednocení tělovýchovy, jejímž základem měl být Sokol. Po Josefu Vaňurovi se stal náčelníkem Karel Škutina. Jednota Sokola měla v té době 211 členů, z toho 131 mužů a 80 žen.

Válka zanechala rány i na sokolském majetku. Bylo třeba provést opravy Sokolovny, které se po celou dobu války neprováděly. Z bohaté sokolské knihovny zbylo jen okolo 300 svazků - část byla převezena do městské knihovny a část byla odeslána do pohraničí.

Tělovýchovná činnost Sokola byla po válce obohacena získáním chaty na Studenově u Rokytnice nad Jizerou. Během války byly i naše nejbližší hory nepřístupné, proto s velkým elánem a nadšením byla chata upravována a využívána hlavně dětmi o prázdninách. V tomto období byla zahájena činnost několika oddílů, např. tábornického nebo stolního tenisu. Kroniku tábornického oddílu dodnes uchovává paní Věra Suchardová - Benešová.



Studenov

V červenci r. 1948 se konal XI. všesokolský slet. Naše Jednota měla velkou účast. Početné skupiny zahraničních Jednot podpořily na Strahově naše sokolstvo v manifestačním vyjádření touhy po svobodě. Na dlouhá léta to byl však poslední Vsesokolský slet, pak už se konaly Spartakiády.

*Po válce*

Po XI. všesokolském sletě byla v r. 1948 ustavena Jednotná tělovýchova pod vedením Československé obce sokolské. Tradice Sokola měly být zárukou pro zapojení občanů do tělovýchovného hnutí.

Naši bělohradskou TJ Sokol stále vedl jako starosta Josef Pech. V roce 1950 požádal o uvolnění z této funkce. Od r. 1911 s malými přestávkami stál v čele bělohradského Sokola a svým postavením a postojem byl mu oporou a záštitou.

*Padesátá léta*

Vedení TJ převzali bratři František Vomáčka a František Koubek, oba učitelé. Jejich postavení ve vedení nebylo snadné. Starší sokolští pracovníci odcházeli s obavami, že se vytrácí z činnosti duch sokolství a Tyršovy idee dobrovolnosti a obětavosti.

Po r. 1948 došlo k další reorganizaci tělovýchovy. Tělovýchovné jednoty byly přiděleny Závodním výborům ROH na jednotlivých průmyslových závodech podle oborů činnosti a tak také byly pojmenovány. Zde to byla TJ Spartak, která spadala pod závod TOS. Její vedení převzal B. Vytejček, později A. Procházka. V roce 1953 byl předsedou zvolen Bohuš Mencl, opět učitel, opět nesnadná práce, opět těžká doba. Dochází k dokončení vnitřních úprav schodiště, kotelny a šatny v Sokolovně, pod jejíž střechou se sešlo osm oddílů.

Ustavující sjezd ČSTV v březnu 1957 dovršil sjednocení tělovýchovy a zapojil občany do příprav na Spartakiády, které se konaly vždy po pěti letech.

V roce 1967 bylo vzpomenu 40 let od položení základního kamene ke stavbě Sokolovny a 80 let trvání Jednoty Sokola slavnostní akademií.

V roce 1968 nastalo uvolnění politické situace. Dne 31. května t.r. se konala veřejná schůze TJ, kde byla snaha o přejmenování TJ na „Sokol“.

Doba však nebyla pro tento krok uzrálá. Mnoho vody v naší Javorce uplynulo, než „Sokol“ opět zaplátl svobodně svými křídly.

A věřme, že již napořád.

Nejvyššího ocenění se dostalo paní Blance Strnadové - Kneiflové, která na valné hromadě Jičínské župy v dubnu 2007 převzala ocenění za celoživotní práci pro Sokol.

Poděkování za spolupráci na seriálu o bělohradských sokolech patří: Ing. Stanislavu Nálevkovi, Jiřímu Benešovi, Blance Strnadové a Miladě Kiecové a všem dalším, kteří pomohli oživit historii Sokola.

*Děti - naděje Sokola*



OCENĚNÍ PRO CUKRÁŘSKÉ VÝROBKY LÁZNÍ aneb CUKRAŘINA MĚ BAVÍ



Že se v lázních vyrábí cukrářské výrobky pro vlastní potřebu i na zakázku, je všeobecně známo. Nedávno pracovala v lázních jedna cukrářka, dnes nestačí poptávce po svých výrobcích dvě cukrářky. V souvislosti s oceněním vlastních cukrářských výrobků na mezinárodní výstavě Gastro v Hradci Králové jsme položili několik otázek **Lucii Novotné**, která se o velké ocenění své práce i propagaci našeho města nejvíce zasloužila. Z lázeňských měst a lázeňských společností byla jediná mezi 183 soutěžícími.

Co byste nám řekla o vlastní soutěži a výstavě?

19. 4. 2007 jsem se zúčastnila XII. ročníku národní přehlídky kuchařského a cukrářského umění + II. mistrovství republiky kuchařů a cukrářů Gastro Hradec Králové, která se konala v prostorách kongresového centra Aldis. Přihlášku do soutěže jsem přijala jako velkou výzvu ukázat vše, co jsem se doposud naučila. Celé tři dny jsem připravovala dva soutěžní výrobky - slavnostní dorty - kulatý a harfu. Například jenom květinová ozdoba dortů mi zabrala jeden celý den. I přes tak náročnou práci jsem z ocenění měla velkou radost.

Jak jste se k práci cukrářky dostala?

Vystudovala jsem odborné učiliště v oboru cukrářka, kde jsem získala základy tohoto umění. Cukrařina mě velmi baví, je to pro mě inspirující práce, kde i přes velký počet připravovaných výrobků mohu zapojit svoji fantazii.

V Anenských slatinných lázních pracuji již dva roky. Tuto práci mi doporučila přítelkyně a jsem ráda, že jsem se tak rozhodla. Připravujeme zde moučníky nejen pro lázeňské hosty, ale i jako sortiment do našich kaváren. Zvládneme přípravu dortů a zákusků na různé akce pořádané lázními, ale i cizími organizacemi a dokonce i na soukromé oslavy narozenin a svatby.

VAŘILI JSME PRO PREZIDENTA

Málokomu se stane, že dostane příležitost připravit menu pro tak vzácnou návštěvu jako je prezident republiky. Šéfkuchař lázní pan **Luboš Bičístě** nám k tomu uvedl:

Když jsme se dozvěděli, že naše město navštíví pan prezident a naše kuchyně se má podílet na přípravě občerstvení, brali jsme to jako velkou poctu, ale zároveň i jako výzvu pro předvedení našeho umění. Prezentovali jsme se výrobky jak ze studené kuchyně, tak i cukrářskými. I přes každodenní náročnost přípravy jídel pro 450 lidí jsme tuto důležitou akci bravurně zvládli.

Mimo jiné také připravujeme občerstvení formou rautu, coffee break, různá setkání, akce na Vánoce, tenisové turnaje, golfové turnaje. Například poslední akce v našem městě byla příprava rautu na vernisáž 28. 4. 2007 v Památníku K. V. Raise.

Přitom denně připravujeme pro pacienty čtyři různorodá jídla na výběr. K tomu ještě patří čtyři diety: redukční, žlučnicková, cholesterolová a pro diabetiky, takže o pestrý výběr není nouze. Žádná vývařovna, vedle klasických jídel vaříme také asijské, indonéské, čínské speciality. Snažíme se, aby každé jídlo mělo svoji nutriční hodnotu. Co se týče vegetariánských jídel, zkoušíme pohanku, jáhly, luštěninové pokrmy a další méně známé potraviny. Z naší cukrářské výroby nabízíme širokou škálu moučníků, které chutnají nejen pacientům, ale i návštěvníkům lázeňských kaváren. Nakonec v nově otevřené nekuřácké restauraci Terasa v lázeňském hotelu Grand všichni můžete ochutnat naše speciality. Navazujeme tak na hojně navštěvovanou „Lidovku“ v Grandu v dřívějších letech.

Současně se však musíme neustále vzdělávat, jelikož klasická kuchařina pomalu vymírá a nastupují nové technologie.

Moc nás potěší pochvala od lidí, že jim chutnalo. Navíc - jídlo nás vlastně všechny spojuje, při něm se sejdeme u jednoho stolu. Těšíme se i na Vás.





Staré železo

Jaro je tady. Babička ho vítala každý rok úplně stejně. Rozdělala kyblík s vápnem a vybilila přední stěnu chalupy. Zářila novotou, i když to byla, měřeno lidským věkem, už vetřelá stopadesátiletá stařena. To byl ale jen jeden krok. S tím druhým čekala na vyhlášení železné neděle. Shromáždila všechno plechové, co během roku dosloužilo, a vystrčila hromádku před barák. Ostatní už zařídil MNV (místní národní výbor), předchůdce dnešních městských úřadů. Přijeli velkým autem, vejtraskou, jak se říkalo, nabrali harampádí a odvezli asi do sběrný. Babička vždycky poznamenala, že by už také potřebovala do starého železa, tamhle ji bolí, tuhle ji píchne. Přitom byla čilá až do pětasedesátky, což tehdy nebylo tak úplně běžné.

Zřejmě však není daleko doba, kdy stovka nebude žádný věk. V roce 2050 se budou prý lidé dožívat sta let zcela běžně. Zatímco koncem roku 2003 žilo podle statistiky u nás dvě stě sedmdesát osm stoletých lidí a třicet dva tisíc devadesátiletých, v polovině tohoto století bude lidí, kteří se dočkají devadesátky, přes dvě stě tisíc. Dovedete si to představit? Já moc ne. Zkouším si vybavit, jak by to asi vypadalo, kdyby se tak velká města jako jsou třeba Pardubice s Hradcem Králové spojila dohromady a žili zde jen samí staří lidé. Odborníci tvrdí: lékařská věda pokročí, průměrný věk stoupne, od bučku přejde více lidí k zdravé výživě a jinému, zdravějšímu způsobu života. Zároveň ale dodávají - lidé sice žijí a budou žít déle než dřív, ale neumějí si delší život užít. S prvním tvrzením o vyšším průměrném věku souhlasím. Vzpomínám, jak tatínek slavil 50. narozeniny a do ruky se mu dostal od jakéhosi gratulanta putovní obraz, na kterém spisovatel Jaroslav Vrchlický ve věku padesáti let leze s vousy až na prsa z vody na břeh. Říkalo se mu tehdy velebný kmete, protože to byl úctyhodný věk a on tak opravdu vypadal! Některý z oslavenců, kteří psali na zadní stranu obrazu svoje poselství dalším padesátníkům, poznamenal vtipně: Vrchlo, to tě to zdrchlo!

A dnešní padesátníci? Často nabírají druhý dech, mění manželky a zakládají nové rodiny. A kdyby je někdo oslovil velebný kmete, asi by mu jednu natáhli. Nevěřím expertům, když říkají, že lidé si vyššího věku neumějí zatím pořádně užít, protože mám ve svém okolí štěstí na opačné případy. Pokaždé mě proto nadzvedne, když v novinách píš: Přepadli stařenku. Čtu dál a domnělé stařeně bylo 65 let! „Stařenka“ jen o málo mladší nedávno porodila v Rumunsku dítě, i když to - myslím - si obdiv tak úplně nezaslouží. Moje tety ano. „Holky“ ve věku mezi šedesátkou a sedmdesátkou pravidelně usedají do auta, které jedna z nich řídí, a ženou se do čtyřicet kilometrů vzdáleného Hradce na přednášky univerzity třetího věku. Moje maminka ještě v sedmdesáti letech přednášela na vysoké škole a jednaosmdesátiletý táta právě dokončil další knížku. Šedesátníci vydrží pět hodin v kuse hrát na kurtě tenis v plném nasazení nebo jezdit dlouhé štreky na kole či vyrážejí několikrát za zimu na sjezdovky. A ještě starší milovníci umění cestují po Evropě, aby jim neunikla žádná pozoruhodná výstava. Do starého železa prostě nepatří! Tak jako tam nepatřila moje babička, i když o tom každoročně vždycky na jaře vyprávěla.



**Erguama nga puta e 8 megabita!!!
Da guta guta.**

**8000 kbps / 390,- Kč
bez omezení!**

v síti bělohrad.net

„Po důkladném proškolení a simulaci nových přístupových rychlostí jsme i v síti belohrad.net zavedli vyšší rychlost bez omezení dat!“

Adresa kanceláře: Complete Internet Services s.r.o. Nám. K. V. Raise 147 Lázně Bělohrad tel.: 493 792 027	Kontaktní osoba: Tomáš Hons e-mail: hons@cis.cz mobil: 603 202 962
--	--

www.cis.cz | www.belohrad.net
Zelená linka: 800 900 231

pracoviště
Lázně Bělohrad
nabízí

- Průmyslová hnojiva**
- volně ložená i balená
- Uhlí hnědé tříděné**
- ořech 1, ořech 2, kostka - Ledvice
- Pisky, šterky, kameniva, ozdobný kačír**
- 16 druhů
- Zahrad. substráty, rašelina, mulčov. kůra**
- vol. lož. i balené
- Doprava sklápěčková**
- souprava Tatra 815 + vlek, IFA solo
- Kontejnerové oleje ARAL**
- stačené - výrazně nižší ceny
- Nafta motorová**
- kvalitní minerální z českých rafinerií

ŠTÍPANÉ DŘÍVÍ
- délka 25 a 33 cm -

U volně ložených komodit
možnost zajištění dopravy,
vážení na cejchované digitální váze.

Informace a objednávky:
tel./fax: 493 792 336, mobil: 737 213 699
[http: www.agpjicín.cz](http://www.agpjicín.cz)
e-mail: info@agpjicín.cz



Jako zastupitel města jsem se zúčastnil návštěvy prezidenta republiky s doprovodem v našem městě. Návštěva prezidenta republiky ve mně zanechala hluboký dojem a uvědomil jsem si precizní organizaci bělohradské radnice pod vedením starosty ing. Pavla Šubra a Anenských slatinných lázní. Náš starosta během návštěvy vystupoval velice profesionálně. Nakonec i pan

prezident hned na úvod besedy s občany poděkoval za pěkné a trochu netradiční přivítání.

Lubomír Hoška

Vážený pane starosto,

chtěli bychom poděkovat pánům Ladislavu Stuchlíkovi a Pavlu Janákovvi za organizaci akcí pro děti během jarních prázdnin. Kromě toho, že se

vydařilo krásné jarní počasí, oceňujeme nabídku divadel a filmového představení, odpolední minigolf i snížené vstupné do bazénu pro děti.

Díky výše uvedeným pánům byly letošní jarní prázdniny skutečně super, děti, které chtěly, skutečně neseděly doma a prožily krásné jarní dny.

Dana a Jaroslav Jiráskovi



Miss panenka 2007

Děti z třiceti osmi škol, dětských domovů, domovů mládeže, ale i obyvatelé domovů důchodců Královéhradeckého kraje pomohou zachránit 683 dětí z rozvojových zemí.

Přesně tolik panenek odevzdají pracovníci Českého rozhlasu Hradec Králové zástupcům Českého výboru UNICEF při slavnostním setkání v úterý 19. června v sále Filharmonie Hradec Králové jako výsledek druhého ročníku projektu „Miss panenka“. Jeho smyslem bylo oslovit školy, dětské domovy, domovy mládeže a domovy důchodců v našem regionu s žádostí o vytvoření panenek, které budou prodávány za 600,- Kč.

Přesně tolik stojí proočkování dětí v rozvojových zemích proti šesti hlavním dětským nemocem. „Všechny nás mile překvapil a potěšil velký zájem o tuto akci“, říká ředitel Českého rozhlasu Hradec Králové Mgr. Jiří Kánský. Jako předseda komise bude mít nelehký úkol vybrat panenku, která získá titul „Miss panenka 2007“.

Akce se koná za podpory akciové společnosti Východočeská plynárenská - (člen skupiny RWE), která ji podpořila už při jejím vzniku v loňském roce.



Firma SWELL, nabízející komplexní vývojové služby v automobilovém průmyslu, plánuje v tomto roce výstavbu nového Centra vývojových služeb v Hořicích.

Pro rozšíření našeho týmu specialistů hledáme vývojové pracovníky na pozice:

- KONSTRUKTÉR
- VÝPOČTÁŘ
- ZKUŠEBNÍ TECHNIK
- KONSTRUKTÉR NÁSTROJŮ

- NÁSTROJAŘ, OBRÁBĚČ KOVŮ
- TECHNOLOG
- KOORDINÁTOR ZAKÁZEK

Kontakt:

SWELL, spol. s r. o.
Ing. Lenka Všetýčková
Nám. J. z Poděbrad 236
508 01 Hořice
Lenka.Vsetyckova@swell.cz
Tel.: 493 546 940



WWW.SWELL.CZ



M+M mobil: 603 445 693

- **Malířské práce** bytů, schodišť, skladů, škol kulturních domů v bílých a barevných odstínech
- **Nátěry střech a fasád** (hrubé i hladké)
- **Nátěry dveří** - v různých barvách a provedeních

NABÍZÍME SLUŽBY

PEDIKÚRA

klasická pedikúra, masáž nohou, peeling, zábaly, SPA pedikúra (péče o nohy, solné zábaly nohou)

MANIKÚRA

klasická manikúra, masáž rukou, peeling, zábaly, P - shine
(kúra na ozdravení přírodních nehtů)

MODELÁŽ NEHTŮ

modeláž nehtů UV gelem, Francouzská modeláž

Ilona Fejfarová, Dolní Nová Ves 23, Lázně Bělohrad
mobil: 608 452 403
e-mail: ifejfarova@seznam.cz



Osobnost mezi námi 2007

Na podnět pana Lubomíra Hošky vyhláší redakce Bělohradských listů anketu „Osobnost mezi námi 2007“ o nejochotnějšího, nejobětavějšího, nejaktivnějšího, zkrátka nej... občana našeho města.

Do ankety se mohou zapojit občané Lázní Bělohradu (není podmínkou trvalé bydliště na území města). Navrhovat mohou opět Bělohraďáky, o kterých si myslí, že dělají něco víc, než je jejich povinností.

Anketní lístek s bližšími informacemi obdržíte do domovních schránek. Dotazy a další anketní listy získáte v CK Hoška-tour na náměstí K. V. Raise nebo v Památníku K. V. Raise.



Příjemné odpočinkové místo na značené cyklostezce Podzvičinskem se nabízí na místě zvaném Paloučka nad obcí Hřídalec. (las)

Oceňování nemovitostí

Rodinné domy, chaty, byty, haly, stavební a zemědělské pozemky, porosty

Jana Pajrová

Vlkov 20, 509 01 Nová Paka
Mobilní tel.: 775 621 098
Pevná linka : 493 721 098



Pro bezpečnost na bělohradských silnicích, pořídilo město ve spolupráci s Anenskými slatinnými lázněmi nový radar. Ten upozorňuje řidiče na překročení stanovené rychlosti blikáním.

Radar je umístěn v současné době v Lázeňské ulici, ale může být využit i v jiných lokalitách města. Umožňuje i fotografování hříšníků a jejich následný postih policií ČR. (las)

Oprava V Bělohradských listech č. 2/2007 vyšlo chybně jméno autora fotografie uveřejněné na str. 24. Jejím autorem není Václav Lejdar ale Marcel Bařha. Redakce Bělohradských listů se za chybu omlouvá.

Slavnostní otevření lázeňské sezóny 2007

V sobotu 12. května MUDr. Jitka Ferbrová, předsedkyně představenstva Anenských slatinných lázní a. s., za doprovodu dechovky JAVORKA slavnostně zahájila lázeňskou sezónu 2007. Pro pozvané hosty, lázeňské klienty a občany města Lázní Bělohradu byl připraven program, který umožnil využít minigolfově hřiště, plavecký bazén a absolvovat projížďku kočárem taženým koň-



ským spřežením po lázeňském areálu a městem. Zájemci mohli shlédnout prostory lázeňské kliniky, ve které MUDr. Václav Šolc seznámil návštěvníky s historií léčby pohybového aparátu a se základními cíli společnosti.

Pro všechny zúčastněné bylo také připraveno malé občerstvení. Součástí programu byla i prezentace nových automobilů.

Nejllepší výsledek minigolfového klání byl odměněn dortem z výroby lázeňských cukrářů.

Theodor Štofira



MICHAL a TOMÁŠ VANÍČKOVÍ

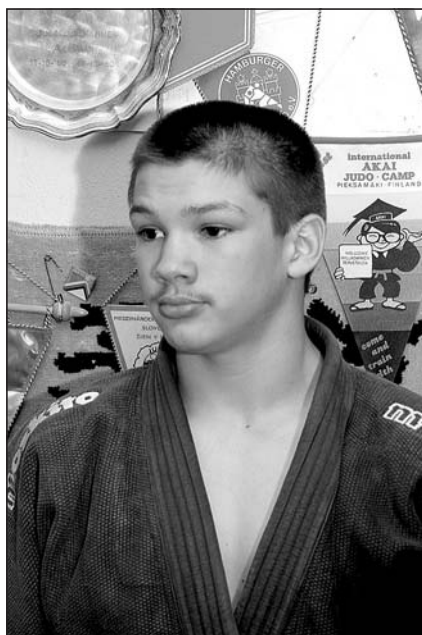
a lidé okolo jejich juda

V lednu to bylo tři roky, co jsme v Bělohradských listech psali o Michalu a Tomáši Vaníčkovi.

Michal byl starším žákem SKP JUDO Jičín a Tomáš mladším žákem téhož judistického oddílu. Oba měli celou řadu úspěchů na tatami v České republice i mimo ní.

Tentokrát jsme nevyrazili do bělohradské Kotykovky, kde mají Vaníčkovi svůj domácí judistický eden - v patře řadového domku vybudovali judo tělocvičnu, domácí tatami o velikosti 6 krát 6 metrů.

Naším cílem byl jičínský Sportovní areál, kde se začátkem května konal Mezinárodní turnaj olympijských nadějí v judo. Na třech tatami bojovala pětistovka borců z jednadvaceti zemí. Jičínské judo patří mezi bašty tohoto sportu v ČR, dokonce se proslýchá, že pokud vyjde Praze olympiáda, tak judo bude právě v Jičíně, necelých dvacet kilometrů od Bělohradu...



MICHAL VANÍČEK

(17. 4. 1990)

na tomto turnaji olympijských nadějí nemohl startovat, závodí již v kategorii juniorů a obdobný turnaj jej čeká první srpnový víkend.

Je čerstvým mistrem ČR v kategorii juniorů do 60 kg. Titul vybojoval v Olomouci, kde potvrdil roli favorita a po zásluze stál na zlatém stupínku. Je držitelem hnědého kiu, nejvyššího mládežnického stupně. Usiluje o černý pás, první dan. Dvakrát byl na ME a o nominaci na evropské klání judistů bojuje i letos. Studuje první rokem na Středním odborném učilišti u nás v Bělohradě.



TOMÁŠ VANÍČEK

(23. 5. 1991)

ještě dorostenec a již exmistr ČR v kategorii juniorů do 50 kg. Na olomouckém mistrovství skončilo jeho finálové utkání nerozhodně a na druhou příčku ho odsoudila ta nejtěsnější porážka na zlaté skóre. Za jeho soupeřem z Karviné stálo tak trochu i moravské prostředí, kterému podlehl i sudí. Je nositelem modrého kiu a i on bojoval na evropském mistrovství.

V Jičíně na turnaji olympijských nadějí měl velmi silný los, prohrál velmi těsně se Slovincem Urosem Kovčičem, nad kterým vloni na stejném turnaji v Zábřehu těsně zvítězil. Je v prvním ročníku novopackého gymnázia.

Šel jsem zpovídat trenéry a činovníky jičínského juda. Chtěl jsem se něco dozvědět o přípravě Vaníčkových, malinko nakouknout do blízkosti tatami i do soukromna, jak říkával legendární Jan Werich.

Petr Košek, 37 letý trenér a funkcionář SPK JUDO Jičín, před judem začínal v oddílu sebeobrany, též šéf nástrojárny bělohradského Depragu a vynikající strojař:



„Dnes jsou Tomáš i Michal na stejné technické úrovni. Dřív byl techničtější Michal, ale Tomáš se na něho dotáhl. Rvavost a nasazení musí mít oba - jinak to v judu nejde. Trénují dvoufázově a učiliště i gympl jim vycházejí hodně vstříc. A jak to mají s holčkama? Tak to nevím, my tady děláme jenom sport!“

Petr Sýkora, 41 let, klubový trenér Vaníčkových, bývalý juniorský mistr Československa:



„V současné době nemáme v Jičíně lepší kluky. Michal i Tomáš dávají judu všechno, vědí co chtějí. V tréninku jsou příkladem pro ostatní. Bohužel ti ostatní si toho od nich zrovna moc neberou. Ono judo je náročný, komplexní sport. Co se týče pohyblivosti, fyzické i technické přípravy i přemýšlivosti.“

Luděk Vaníček, který přes dvacet let oblékal judistické kimono. 39 letý táta Míša a Tomík, jak klukům říká. Jejich osobní trenér. Pokud by některý režisér chtěl točit film o tátovi - tahounovi, naprostém obětavci, tak Luděk Vaníček je ten správný borec.



„Míša je silnější, takový judistický tvrdák. Tomík zase rychlejší, nechci se moc chlubit, ale snad nejrychlejší u nás. Trénují denně, dvoufázově. Na ostatní sporty není pro judo čas. V rámci kondice dělají kolo a běh.“

Turnajem olympijských nadějí v Jičíně jsem začínal, tak i tímto turnajem končím. Tomáš Vaníček prohrál se Slovincem Kovčičem a takhle on viděl po zápase příčiny své porážky:



Zápas Tomáše s Urosem Kovčičem

„Bylo to tím, že soupeř byl vyšší než já. Nemohl jsem ho pořádně uchořit a tak jsem podlehl na koka. Z oprav jsem se zpátky nedostal, „mého“ Kovčiče porazil Rus Šmakov a tým pro mě jičínský turnaj skončil.“

Neodpustil jsem si plytkou otázku proslulého amerického moderátora Larryho Kinga:

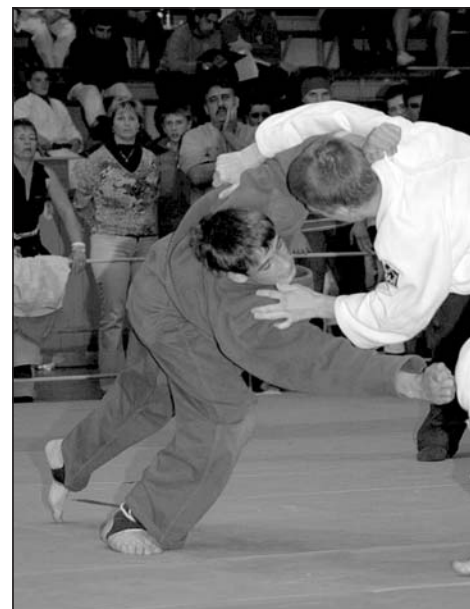
„Na co se chystáte, kluci, v budoucnu?“ A Michal i Tomáš Vaníčkovi, mezi kterými skoro nepoznáte, kdo je kdo, tak si jsou podobní, unisono odpovídají:

„Teď máme od pondělí do středy tréninkový kemp tady v Jičíně. A pak závody v Berlíně, Jihlavě, Lyonu, možná ME na Kypru ve Valette a tak dál.

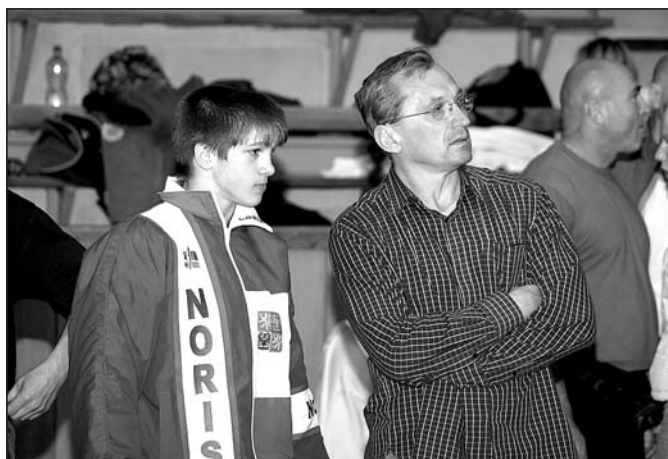
Judo, judo a zase judo.“

Nelze si nevšimnout dvou významných bělohradských stop v jičínském Sportovním areálu. Výrobce pneumatického a upínacího nářadí firma DEPRAG CZ, a. s. patří mezi sponzory SKP JUDO Jičín a firma ing. Miloše Noska dodala velký ocelový rám, který lemuje a zabezpečuje tři velké žíněny, tři tatami.

Inu, nejenom v Jičíně se ví, jak dobří judisté jsou Michal a Tomáš Vaníčkovi z naší Kotykovky.



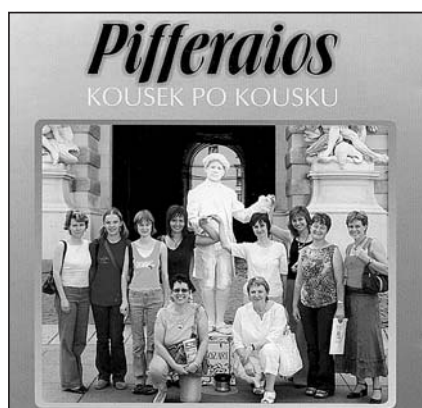
Napětí zápasu Tomáše s Urosem Kovčičem



Tomáš s Milanem Letošníkem



Michal se rozcvičuje



Kousek po kousku nové CD souboru Pifferaios

Tato první zvuková CD nahrávka programu flétnového souboru Pifferaios je zdařilým počinem. Soubor má za sebou víc než deset let poctivé práce a k nahrávce přistoupil s plnou odpovědností. Než tak učinil, ověřil si svůj program na celé řadě vystoupení a koncertů doma i v zahraničí, takže na svém CD se nám představuje jako vyzrálý soubor. Všechny skladby i písně jsou vkusně vybrány a s citem upraveny.

Dobře působí barva a svěžest dívčích hlasů, čistá intonace při zpěvu a cappella i čisté ladění fléten. Muzikantská schopnost členek souboru, které dobře hrají na flétny a čistě zpívají, umožňuje programovou nápaditost a pestrost. V přednesu je cítit i to srdíčko, v němž je láska k české lidové písni. Pro soubor byla přínosem spolupráce s Pavlem Jurkovičem, který je nejen autorem některých skladeb v repertoáru souboru, ale také vynikajícím znalcem české lidové písně. (pr)

Redakce Bělohradských listů vyhlašuje

FOTOGRAFICKOU SOUTĚŽ

*„Život, příroda a sport
v Bělohradě a okolí“*

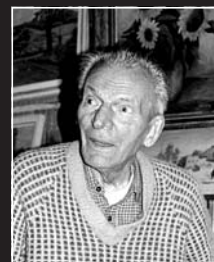
Formát fotografií od 13 x 18 cm výše, doba vzniku fotografií není omezena.

Uzávěrka soutěže je 27. 7. 2007 a do tohoto termínu je možné odevzdat fotografie na Městském kulturním středisku v Památníku K. V. Raise. Práce budou hodnoceny komisí složenou ze zástupců MKS a Fotoklubu Lázně Bělohrad. Zdařilé fotografie budou vystaveny v Památníku K. V. Raise od 4. 8. 2007, kdy budou také vyhlášeny výsledky. Nejlepší autoři budou oceněni a případně budou jejich fotografie publikovány v Bělohradských listech.

Dne 24. 3. 2007 zemřel

pan ing. Václav Bartoníček

Byl nejen patriotem Brtve, ale i svérázným malířem a písmákem. Namaloval mnoho obrazů, které vloni vystavil ve vlastním domě a napsal řadu příběhů a krátkých historek z obce. Jednu z nich uvádíme.



Příběh s plotem

Dříve byla u většiny chalup zahrada oplocena tyčkovým plotem. Mezi pískovcovými „prapísky“ byly „rygle“ tj. smrkové tyče, na kterých byly přibité tyčky. Plot měl sloužit k tomu, aby slepice nechodily hrabat na pole. Ale ony si stejně nějakou skulinu mezi tyčkami našly.

Každý rok v květnu po zasetí - dnes se říká po skončení první etapy jarních prací - tedy každý rok se ploty opravovaly.

Když se ale přes noc ztratí celý jeden díl plotu, tak je to případ v historii naší obce ojedinělý, takže stojí za zaznamenání.

V letech druhé světové války nás bylo v Brtvi asi 10 - 12 chasníků od 16 - 20 let. Pubertu jsme měli za sebou, vojnu před sebou a spoustu energie, která se neměla kde uplatnit. Hasičské bály ani posvícenské a pouťové tancovačky se ve válce nekonaly. Byly zakázané. Chodili jsme tedy do biografu a do tanečních kurzů, což byla jediná možnost společenského a kulturního vyžití.

„Zakázané ovoce nejlíp chutná.“ Tohle staré přísloví se projevilo i v našem případě. Hostinský Špůr na Brdíku měl starý mikrofon, který byl vždy v neděli večer v provozu. Někdy, když byla slavnostnější příležitost, zde účinkoval harmonikář na starou heligonku.

Jako občerstvení bylo málo piva sedmičky a podomácku pálená kořalka. Jejich konzumace byla omezována cenovou hladinou. Ta byla tehdy na „černém trhu“ dosti vysoká a nedostupná pro nás. Často jsme zde hráli karty - capáři - nebo se tancovalo. Tehdy se i na polkovou melodii tancoval swing. Dnešní chuligáni se tehdy nazývali „Potápky“ a „Kristýnky“ pro ženské protějšky. Správná Potápka měla dlouhé sako a dlouhé vlasy „na havla“. Dnes jsou dlouhé vlasy normální, ale tehdy se odsuzovaly. Potápky také měly svůj styl tance - při swingu se potápěly.

Nám, chlapům z vesnice, se podobné novoty moc nelíbily. Spíše to byl valčík, polka nebo tango. Cestou domů jsme si i zazpívali. Ať již z Brdíku, Arnoštova nebo Chroustova, kde se také občas tancovalo. Cesta z Brdíku vedla přes Mlaka a většinou proběhla pokojně.

Jednou jsme ale šli kolem Hrnčářových Na průhonu, kde bydlel náš kolega Sláva. Ten, co v roce 1945 zemřel na Moravě v zákopech. Chodil s námi také, ale tehdy se nezúčastnil, protože týden předtím prohrál něco v capárech. Tehdy nás šlo asi 6 a jeden, už si nepamatuji kdo, dostal nápad - odnést celé pole plotu. Sláva Hrnčář měl plot opravený, nebyl s námi, a tak k realizaci nápadu nebylo třeba žádné dlouhé plánování. Prostě jsme celé pole plotu, tj. asi 5 metrů, vysadili a nesli do Famílie. To ale nebylo všechno. Další nápad byl - postavit - plot u Mádlů ke dveřím a zabourit na okno. To se také povedlo. Na výsledek jsme ale čekali zpozzdálí. Někdo od Mádlů otevřel dveře a vrazil do plotu, který se převrátil. Co jsme museli vyslechnout, to se nedá ani psát. Ale zasloužili jsme si to.

Druhý den odpoledne k nám přišel četnický strážmistr Chalupník, který byl vybaven podrobnými informacemi o složení party i o celém prohřešku. Jak jsme se potom domluvili, tak žádný z nás o ničem nevěděl. Ale strážmistr to vyřešil tak, že řekl „ať to je do večera v pořádku, nebo s vámi zatočím!“

Večer jsme se sešli opět ve stejném složení a plot jsme na voze odvezli nazpět. Už jsme ho nemohli unést. Protože byla tma, nějak se to popletlo a plot byl nasazen špičkami dolů. Sláva už na četnickou stanici nešel, ale se svými sousedy uvedli věc do pořádku. Pochopitelně, že nás za to žádný nechválil. Škodu jsme ale nedělali a trochu práce tehdy nikomu nevadilo.



Malá galerie osobností

V minulém čísle Bělohradských listů jsme psali o tom, jak vznikl v Bělohradě v roce 1901 z původního sokolského kroužku zpěvácký spolek, založený učitelem Jordánem Stránským. Spolek požádal skladatele Jana Malátu, aby mohl nésti jeho jméno a tím byl položen základní kámen k několik desítek let trvající tradici nejdříve mužského, později smíšeného pěveckého sboru Malát. Zakladatel spolku Jordán Stránský se však nezdržel ve funkci sbormistra dlouho. Již v červenci 1901 na svou funkci musel rezignovat, neboť byl přeložen do Židovic. Na jeho místo nastoupil a novým sbormistrem se stal

Alois Hoch

ředitel školy v Lázních Bělohradě

**narozen 9. května 1862
v Řehči u Jičína.**

Po dlouhém úsilí bělohradského obecního zastupitelstva povolila okresní školní rada v roce 1901 zřízení měšťanské školy v Bělohradě. Usnesením c.k. okresní školní rady v Jičíně byl jejím ředitelem jmenován Alois Hoch, dosavadní zástupce ředitele měšťanské školy v Jičíně. Bylo to šťastné rozhodnutí pro školu i pro město, neboť Alois Hoch patřil svou pílí, bezmeznou obětavostí a pracovitostí k nejzasloužilejším učitelům v historii školy.

Své základní vzdělání začal nabývat v Lužanech, kde chodil pět roků do dvoutrídční obecné školy. Reálku a učitelský ústav vystudoval v Jičíně. V Bělohradě začal učit od 1. září 1901 zpočátku jako zatímní a od 13. ledna 1902 jako definitivní ředitel. Od počátku svého působení neúnavně pracoval na vybavení kabinetů nové školy potřebnými pomůckami a přírodovědnými sbírkami. Za vzorné a odborné vybavení školy získal čtyři pochvalná uznání od

okresní školní rady. Byl hlavním a nepostradatelným spolupracovníkem dr. Antonína Friče při budování městského muzea, které dostalo jméno Fričovo. Dr. Frič pak věnoval pro vybavení školní knihovny mnoho cenných knih.

Hochova činnost osvětová, jeho přednášky, zájezdy, péče o knihovny a práce sběratelská na poli přírodovědy byla bohatá. Byl i hudebně nadaný.

Od začátku svého působení v Bělohradě se čtyřikrát ujal funkce sbormistra pěveckého sboru Malát. Ujal se sboru vždy, když nebylo nikoho, kdo by sbor dále vedl. Při slavnosti otevření Fričova muzea celou slavnost zorganizoval, přednesl hlavní projev a ještě zpěvácký spolek Malát za jeho řízení zazpíval slavnostní Bendlův chorál.

Pamětníci tvrdí, že Alois Hoch byl člověk vzácného charakteru, zlatého srdce, železné vůle, vytrvalosti a píle. V lednu 1924 po 23 letech své záslužné práce pro školu i město odešel do penze a od 1. února 1924 byl jmenován ředitelem měšťanské školy Jan Crha, který se stal jeho nástupcem v řízení školy i pěveckého sboru. Svého předchůdce takto charakterizoval Jan Crha ve školní kronice: „Alois Hoch byl dělník ducha, jehož mozek nikdy nezahálel, muž práce, jehož ruce vždy měly co dělat ve třídách, v kabinetech, ve školní zahradě, v místním muzeu a v knihovnách. Jeden z oněch ti-

chých pracovníků, o nichž svět málo ví, ale jejichž činnost zanechává jasné stopy v okolí, kde působí.“

Alois Hoch zemřel 16. července 1935 v Praze. Město Lázně Bělohrad z vděčnosti za jeho zásluhy jej jmenovalo čestným občanem města.

Zdeněk Prchal



